C/2026/3937

1.9.2026

ODPORÚČANIE RADY

z 10. júla 2026,

k hospodárskej, sociálnej, štrukturálnej a rozpočtovej politike a politike zamestnanosti Slovinska

(C/2026/3937)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 ([1]), a najmä na jeho článok 3 ods. 3,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

(1) V nariadení (EÚ) 2024/1263 sa stanovujú ciele rámca správy hospodárskych záležitostí, ktorými je podporovať zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií, ako aj zabrániť nadmerným deficitom verejných financií. V uvedenom nariadení sa stanovuje, že Rada a Komisia vykonávajú mnohostranný dohľad v kontexte európskeho semestra v súlade s cieľmi a požiadavkami stanovenými v Zmluve o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Európsky semester zahŕňa predovšetkým formulovanie odporúčaní pre jednotlivé krajiny a dohľad nad ich vykonávaním.

(2) Komisia 25. novembra 2025 prijala stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Slovinska na rok 2026. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania na rok 2026, v ktorej neurčila Slovinsko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým bude potrebné vykonať hĺbkové preskúmanie. Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny, odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa ľudského kapitálu v Európskej únii a návrh spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2026, v ktorej sa analyzuje vykonávanie usmernení pre politiky zamestnanosti a zásad Európskeho piliera sociálnych práv. Rada 21. apríla 2026 prijala odporúčanie týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny ([2]) a 9. marca 2026 spoločnú správu o zamestnanosti a odporúčanie týkajúce sa ľudského kapitálu.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 (Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Ú. v. EÚ C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

(3) Komisia uverejnila 29. januára 2025 Kompas konkurencieschopnosti, čo je strategický rámec, ktorého cieľom je posilniť globálnu konkurencieschopnosť Únie v nasledujúcich piatich rokoch. Sú v ňom identifikované tri transformačné požiadavky, a to inovácia, dekarbonizácia a konkurencieschopnosť a bezpečnosť, ktoré sú kritickými piliermi udržateľného hospodárskeho rastu. Kompas konkurencieschopnosti od svojho uverejnenia poskytuje podklady pre prácu v rámci európskeho semestra, čím sa zabezpečuje, aby hospodárske politiky členských štátov boli konzistentné so strategickými cieľmi EÚ, a vytvára sa jednotný prístup k správe hospodárskych záležitostí, ktorý podporuje udržateľný rast, inováciu a odolnosť v celej Únii.

(4) Európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík sa v roku 2026 naďalej vyvíja súbežne so záverečnou fázou vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (RRF) ([3]). Pre plnenie politických priorít v rámci európskeho semestra mali zásadný význam plány obnovy a odolnosti spolu s financovaním v rámci politiky súdržnosti, keďže tieto plány boli potrebné na účinné riešenie všetkých výziev identifikovaných v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny vydaných v nedávnych cykloch, resp. ich významnej podskupiny, pričom odporúčania pre jednotlivé krajiny sa museli zohľadňovať v programoch financovaných z európskej politiky súdržnosti. S blížiacim sa koncom trvania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti je nevyhnutné naďalej zachovať a rozvíjať reformy a investície podporované a vykonávané v rámci tohto mechanizmu, a to najmä tie, ktoré prispievajú k riešeniu výziev identifikovaných v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny.

(5) Komisia 3. júna 2026 uverejnila správu o krajine týkajúcu sa Slovinska na rok 2026. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Slovinsko dosiahlo pri plnení odporúčaní z roku 2025, a hodnotilo sa v nej vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Slovinska. Na základe uvedenej analýzy sa v tejto správe identifikovali najnaliehavejšie výzvy, ktorým Slovinsko čelí. Okrem toho sa v nej posudzoval pokrok Slovinska pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a pri dosahovaní hlavných cieľových hodnôt Únie v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby a sociálneho vylúčenia, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľov Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja.

(6) Rada 21. januára 2025 na základe posúdenia a odporúčania Komisie prijala odporúčanie, ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Slovinska ([4]). Tento plán sa vzťahuje na obdobie od roku 2025 do roku 2028 a predstavuje fiškálnu úpravu rozloženú na štyri roky. Rada odporučila tieto maximálne miery rastu čistých výdavkov: 5,6 % v roku 2025, 4,4 % v roku 2026, 4,1 % v roku 2027 a 4,0 % v roku 2028, čo zodpovedá maximálnym kumulatívnym mieram rastu vypočítaným vo vzťahu k východiskovému roku 2023, a to 12,1 % v roku 2025, 17,0 % v roku 2026, 21,8 % v roku 2027 a 26,6 % v roku 2028.

(7) Útočná vojna Ruska proti Ukrajine a jej dôsledky predstavujú pre Európsku úniu existenčnú výzvu. Komisia vyzvala členské štáty, aby požiadali o koordinovanú aktiváciu národnej únikovej doložky Paktu stability a rastu s cieľom podporiť úsilie EÚ o dosiahnutie rýchleho a výrazného zvýšenia výdavkov na obranu, pričom Európska rada tento návrh 6. marca 2025 uvítala. V nadväznosti na žiadosť Slovinska prijala Rada 8. júla 2025 na základe odporúčania Komisie odporúčanie, ktorým sa Slovinsku povoľuje odchýliť sa od odporúčaných maximálnych mier rastu čistých výdavkov ([5]). Obdobie aktivácie národnej únikovej doložky (v rokoch 2025 až 2028) umožňuje Slovinsku zmeniť priority výdavkov verejnej správy alebo zvýšiť príjmy verejnej správy tak, aby trvalo vyššie výdavky na obranu neohrozili fiškálnu udržateľnosť v strednodobom horizonte.

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Odporúčanie Rady z 21. januára 2025, ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Slovinska (Ú. v. EÚ C, C/2025/640, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/640/oj).

([5]) Odporúčanie Rady z 8. júla 2025, ktorým sa Slovinsku umožňuje odchýliť sa od maximálnych mier rastu čistých výdavkov stanovených Radou podľa nariadenia (EÚ) 2024/1263 (aktivácia národnej únikovej doložky) (Ú. v. EÚ C, C/2025/3973, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3973/oj).

(8) Slovinsko 30. apríla 2026 predložilo svoju výročnú správu o pokroku za rok 2026 ([6]) týkajúcu sa dodržiavania odporúčaných maximálnych mier rastu čistých výdavkov a realizácie reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy uvedené v odporúčaniach pre túto krajinu v rámci európskeho semestra. V tejto výročnej správe o pokroku sa zohľadňujú aj polročné správy Slovinska o pokroku dosiahnutom pri plnení jeho plánu obnovy a odolnosti v súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2021/241.

(9) Rast reálneho HDP v roku 2025 predstavoval 1,1 % a inflácia podľa HICP bola na úrovni 2,5 %. V prognóze Komisie z jari 2026 sa predpokladá nárast reálneho HDP o 1,9 % v roku 2026 a o 2,3 % v roku 2027, zatiaľ čo inflácia podľa HICP má byť v roku 2026 na úrovni 3,5 % a v roku 2027 na úrovni 2,5 %.

(10) Na základe údajov, ktoré poskytol Eurostat ([7]), sa deficit verejných financií Slovinska zvýšil z 0,9 % HDP v roku 2024 na 2,5 % HDP v roku 2025. Zvýšenie deficitu v roku 2025 odráža najmä trvalý nárast bežných výdavkov, rekordne vysokú úroveň verejných investícií a cyklické spomalenie príjmov. Vychádzajúc z opatrení, ktoré boli v príslušných oblastiach politiky známe k dátumu uzávierky prognózy, sa v prognóze Komisie z jari 2026 predpokladá deficit na úrovni 3,3 % HDP v roku 2026 a na úrovni 3,5 % HDP v roku 2027. Nárast v roku 2026 odráža najmä zvýšenie bežných výdavkov spôsobené medzispotrebou verejnej správy, sociálnymi dávkami a mzdami vo verejnej správe. Zvýšenie deficitu v roku 2027 odráža najmä ukončenie prevodov EÚ z grantov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti pri pretrvávaní vysokej úrovne verejných investícií.

(11) Národné zhromaždenie prijalo 11. mája 2026 – teda po uzávierke prognózy Komisie z jari 2026 – dodatočné opatrenia, ktorými sa zvyšuje deficit, a to v oblasti dane z príjmov fyzických osôb, príspevkov na sociálne zabezpečenie, daní z výrobkov a sociálnych transferov, ktorých celkové rozpočtové náklady sa podľa odhadov Komisie v roku 2026 pohybujú v rozmedzí od 0,5 % do 1,0 % HDP. Očakáva sa, že väčšina týchto opatrení nebude dočasná a že v roku 2026 a neskôr sa v dôsledku nich deficit zvýši. Predchádzajúca vláda okrem toho pripravila niekoľko úsporných opatrení zameraných na zníženie deficitu verejných financií pod úroveň 3 % HDP. Vzhľadom na neistotu, pokiaľ ide o ich veľkosť a prijatie, sa vplyv týchto novších opatrení v tejto fáze nezohľadňuje.

(12) Podľa odhadov Komisie boli zámery fiškálnej politiky ([8]), ktoré zahŕňajú výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov aj z prostriedkov EÚ, v roku 2025 expanzívne, a to na úrovni 1,6 % HDP. Predpokladá sa, že v roku 2026 budú expanzívne, a to o 1,3 % HDP, a v roku 2027 budú reštriktívne o 0,7 % HDP.

(13) Na základe údajov, ktoré poskytol Eurostat ([9]), sa verejný dlh Slovinska znížil zo 66,4 % HDP na konci roka 2024 na 65,7 % HDP na konci roka 2025. Zníženie miery zadlženosti v roku 2025 odráža najmä diferenciál úrokovej sadzby a rastu, ktorý znižuje zadlženosť. Na základe opatrení v príslušných oblastiach politiky, ktoré boli známe k dátumu uzávierky prognózy, sa v prognóze Komisie z jari 2026 predpokladá, že pomer dlhu k HDP sa do konca roka 2026 zníži na 64,9 %, pričom do konca roka 2027 sa zvýši na 65,1 %. Zníženie miery zadlženosti v roku 2026 odráža najmä diferenciál úrokovej sadzby a rastu, ktorý znižuje zadlženosť, a zosúladenie dlhu a deficitu, ktoré znižuje zadlženosť.

([6]) Výročnú správu o pokroku Slovinska za rok 2026 vypracovala odchádzajúca vláda za predpokladu nezmenenej politiky. Výročné správy o pokroku 2026 sú k dispozícii na adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([7]) Eurostat – Euro ukazovatele, 22. 4. 2026.

([8]) Zámery fiškálnej politiky sú vymedzené ako miera ročnej zmeny východiskovej rozpočtovej pozície verejnej správy. Ich cieľom je posúdiť hospodársky impulz vyplývajúci z fiškálnych politík, a to tých, ktoré sú financované z vnútroštátnych zdrojov, ako aj tých, ktoré sú financované z rozpočtu EÚ. Zámery fiškálnej politiky sa merajú ako rozdiel medzi i) strednodobým potenciálnym rastom a ii) zmenou primárnych výdavkov bez diskrečných príjmových opatrení a vrátane výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie.

([9]) Eurostat – Euro ukazovatele, 22. 4. 2026.

(14) Na základe údajov Eurostatu ([10]) dosiahli celkové výdavky verejnej správy na obranu v Slovinsku v roku 2025 úroveň 1,3 % HDP, čo v porovnaní s referenčným rokom 2021 zodpovedá zvýšeniu o 0,2 percentuálneho bodu HDP. Podľa prognózy Komisie z jari 2026 sa predpokladá, že v roku 2026 dosiahnu 1,6 % HDP, čo zodpovedá zvýšeniu o 0,5 percentuálneho bodu HDP v porovnaní s rokom 2021 ([11]).

(15) Únia naďalej čelí rizikám v súvislosti s narušením dodávok energie a zvýšenou volatilitou cien, ktoré ešte zhoršuje geopolitické napätie ovplyvňujúce svetové trhy s ropou a plynom. Skúsenosti z energetickej krízy v rokoch 2022 – 2023 ukázali, že rozsiahle a necielené opatrenia prinášajú veľké fiškálne náklady a sú sociálne a ekonomicky neefektívne. *Od* vypuknutia vojny na Blízkom východe vo februári 2026 Slovinsko prijalo opatrenia fiškálnej politiky na zmiernenie vplyvu vysokých cien energií na domácnosti a podniky ([12]). Patrí medzi ne necielené zníženie spotrebnej dane z nafty, benzínu a vykurovacieho oleja, ktoré by malo trvať do konca roka, a necielené zníženie environmentálnej dane z oxidu uhličitého z nafty, benzínu a vykurovacieho oleja, ktoré by sa malo skončiť v júni 2026. Podľa prognózy Komisie z jari 2026 sa predpokladá, že fiškálne náklady na tieto opatrenia budú v roku 2026 predstavovať 0,2 % HDP. Komisia odhaduje, že ak by tieto opatrenia zostali v platnosti do konca roka 2026, ich fiškálne náklady by v roku 2026 predstavovali 0,3 % HDP.

(16) Podľa výpočtov Komisie sa čisté výdavky v Slovinsku v roku 2025 zvýšili o 8,8 % a kumulatívne za roky 2024 a 2025 o 13,2 %. Rast čistých výdavkov v roku 2025 je vyšší ako odporúčaná maximálna miera rastu, čo zodpovedá odchýlke na úrovni 1,4 % HDP v ročnom vyjadrení. Ak vezmeme do úvahy roky 2024 a 2025 spolu, aj kumulatívna miera rastu čistých výdavkov je vyššia ako odporúčaná maximálna miera rastu, čo zodpovedá odchýlke 0,5 % HDP v kumulatívnom vyjadrení. Pri zohľadnení flexibility na vyššie výdavky na obranu, ktorú poskytuje národná úniková doložka, dosahuje kumulatívna odchýlka čistých výdavkov spoločne za roky 2024 a 2025 hodnotu mierne nad úrovňou 0,3 % HDP.

(17) Podľa výpočtov Komisie sa predpokladá, že čisté výdavky v Slovinsku porastú v roku 2026 o 7,2 % a kumulatívne za roky 2024, 2025 a 2026 o 21,3 %. Predpokladaný rast čistých výdavkov v roku 2026 je vyšší ako odporúčaná maximálna miera rastu, čo zodpovedá odchýlke na úrovni 1,2 % HDP v ročnom vyjadrení. Ak vezmeme do úvahy roky 2024, 2025 a 2026 spolu, aj kumulatívna miera rastu čistých výdavkov je vyššia ako odporúčaná maximálna miera rastu, čo zodpovedá odchýlke 1,7 % HDP v kumulatívnom vyjadrení. Pri zohľadnení flexibility na vyššie výdavky na obranu, ktorú poskytuje národná úniková doložka, dosahuje predpokladaná kumulatívna odchýlka čistých výdavkov spoločne za roky 2024, 2025 a 2026 úroveň 1,2 % HDP.

(18) Komisia prijala 3. júna 2026 správu podľa článku 126 ods. 3 ZFEÚ ([13]). V uvedenej správe sa posudzuje situácia Slovinska vo vzťahu ku kritériu deficitu, keďže plánovaný deficit verejných financií krajiny v roku 2026 presahuje referenčnú hodnotu 3 % HDP. V správe sa konštatovalo, že Slovinsko nedodržalo kritérium deficitu. Rada súbežne s tým pre Slovinsko aktivovala národnú únikovú doložku, keďže deficit presahujúci referenčnú hodnotu možno na základe prognózy Komisie z jari 2026 plne vysvetliť zvýšením výdavkov na obranu od roku 2021. Hoci Komisia zastáva názor, že v tejto fáze nie je v prípade Slovinska dôvod na začatie postupu pri nadmernom deficite, pretrváva značná neistota, pokiaľ ide o fiškálny výhľad na rok 2026 (pozri odôvodnenie 12). Ak sa dôveryhodne a včas neprijmú dostatočné nápravné opatrenia, môže to v prípade Slovinska viesť k začatiu postupu pri nadmernom deficite už na jeseň. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a po zvážení stanoviska Hospodárskeho a finančného výboru zriadeného podľa článku 126 ods. 4 ZFEÚ Komisia v tejto fáze nenavrhla začať postup pri nadmernom deficite.

([10]) Eurostat, výdavky verejnej správy podľa štatistickej klasifikácie výdavkov verejnej správy (COFOG).

([11]) Vymedzenie výdavkov na obranu v rámci NATO sa líši od vymedzenia výdavkov na obranu v rámci COFOG. K rozdielom navyše môže dôjsť aj v dôsledku času zaznamenania výdavkov, najmä v prípade vojenského vybavenia, keďže pri vykazovaní v rámci NATO sa v súvislosti s časom zaznamenania výdavkov neuplatňujú vnútroštátne účtovné pravidlá.

([12]) Ide o stav k dátumu uzávierky prognózy Komisie z jari 2026 (4. mája 2026).

([13]) Správa Komisie vypracovaná v súlade s článkom 126 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, 3. 6. 2026 [COM(2026) 302 final].

(19) Daňový mix Slovinska sa vo veľkej miere opiera o zdaňovanie práce, ktoré v roku 2023 predstavovalo 52 % celkových daňových príjmov. V kontexte rýchlo starnúceho obyvateľstva a klesajúceho počtu obyvateľov v produktívnom veku predstavuje veľká závislosť Slovinska od zdaňovania práce štrukturálne riziko, keďže vysoké daňovo-odvodové zaťaženie môže odrádzať od vytvárania pracovných miest a mať negatívny vplyv na ponuku pracovnej sily a konkurencieschopnosť. Slovinsko v súčasnosti využíva menej narúšajúce zdroje príjmov len v obmedzenej miere, periodické dane z nehnuteľností vytvárajú príjmy výrazne pod priemerom EÚ a v tejto oblasti neboli predložené reformy. Slovinsku chýba rámec na zhodnotenie ekonomickej efektívnosti alebo nevyhnutnosti, pokiaľ ide o rozsiahle opakovanie daňových výdavkov na úrovni 5,2 % HDP v roku 2023. Systematickým preskúmaním týchto výdavkov a úpravou zdaňovania nehnuteľností by sa rozšíril základ dane a vznikol by dodatočný fiškálny priestor. Preorientovaním daňového mixu na udržateľnejšie zdroje, ktoré viac podporujú rast, sa zmierňujú štrukturálne riziká a podporuje sa fiškálna udržateľnosť.

(20) Na riešenie rastúcich nákladov spojených so starnutím obyvateľstva a zlepšenie kvality verejných financií je potrebné zefektívniť verejné výdavky. Slovinsko má síce skúsenosti s vypracúvaním analýz výdavkov, tie však zatiaľ nie sú systematicky začleňované do ročného rozpočtového procesu. Inštitucionalizáciou pravidelných preskúmaní výdavkov v najväčších výdavkových oblastiach – najmä v oblasti sociálnej ochrany (17,1 % HDP), zdravotníctva (8 %), hospodárskych záležitostí (5,7 %) a vzdelávania (5,5 %) – by sa uľahčilo účinnejšie prerozdeľovanie zdrojov a zvýšila by sa zodpovednosť. Napriek zvýšeniu sociálnych transferov sa už štvrtý rok po sebe zvýšila miera rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia, čo odráža najmä nárast miery rizika chudoby medzi staršími osobami, čo naznačuje, že systém nedokáže zaistiť dosah na najzraniteľnejšie skupiny. Zvýšenie efektívnosti by sa mohlo dosiahnuť lepším zacielením sociálnych dávok, harmonizáciou roztrieštenej podpory rodín a riešením dávok v prípade dočasnej pracovnej neschopnosti. Demografický pokles, starnutie obyvateľstva a nerovnomerný prístup ku kvalitným základným službám (zdravotná starostlivosť a vzdelávanie) prehlbujú územné rozdiely, ktoré majú vplyv najmä na vidiecke oblasti. Okrem toho, hoci verejné investície zostávajú vysoké, na zabezpečenie fiškálnej udržateľnosti a podporu rastového potenciálu treba zlepšiť ich zloženie a plánovanie prostredníctvom posilnenia koordinácie medzi celoštátnymi a miestnymi orgánmi.

(21) Tempo vykonávania programov politiky súdržnosti, ktoré zahŕňajú podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), Fondu na spravodlivú transformáciu (FST), Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+) a Kohézneho fondu (KF), je v Slovinsku rýchlejšie ako priemer EÚ, a to tak z hľadiska výberu projektov, ako aj z hľadiska platieb. Je dôležité udržať súčasnú dynamiku a zároveň maximalizovať vplyv investícií v praxi. Slovinsko už v rámci svojich programov politiky súdržnosti prijíma opatrenia na podporu konkurencieschopnosti a rastu. Niektoré oblasti si však môžu vyžadovať ďalšie posilnenie pri vykonávaní vrátane oblastí, ktoré sa týkajú zručností, výskumu a inovácií, adaptácie na zmenu klímy, hospodárenia s vodami a poskytovania miestnych služieb. Je nevyhnutné zabezpečiť, aby sa rýchlo a účinne realizovali nové investície, ktoré Slovinsko identifikovalo vo svojom strednodobom preskúmaní fondov politiky súdržnosti – najmä tie, ktoré súvisia s piatimi prioritami stanovenými v nariadení o strednodobom preskúmaní ([14]).

(22) Slovinsko čelí viacerým výzvam v oblasti energetiky, udržateľnej dopravy, odolnosti proti zmene klímy a životného prostredia, podnikateľského prostredia, konkurencieschopnosti a nedostatku pracovnej sily.

(23) Ako sa stanovuje v Kompase konkurencieschopnosti, všetky inštitúcie EÚ, národné aj miestne inštitúcie musia vynaložiť veľké úsilie na vytvorenie jednoduchších pravidiel a urýchlenie administratívnych postupov. Komisia stanovila ambiciózne ciele v oblasti zníženia administratívneho zaťaženia: v prípade všetkých podnikov aspoň o 25 % a v prípade MSP aspoň o 35 %. Zriadila aj nové nástroje na dosiahnutie týchto cieľov vrátane systematického stresového testovania súboru právnych predpisov EÚ a posilneného dialógu so zainteresovanými stranami. Na to, aby Slovinsko splnilo túto ambíciu, musí takisto prijať opatrenia. Hoci sa dosiahol určitý pokrok, naďalej je potrebná intenzívnejšia spolupráca a koordinácia medzi národnou, regionálnou a miestnou úrovňou. Zložitosť administratívnych postupov uvádza ako obmedzenie pri podnikaní v Slovinsku 66 % spoločností ([15]). Na podnikateľské prostredie v Slovinsku majú naďalej nepriaznivý vplyv štrukturálne výzvy, pričom hlavným prekážkami pre investície a rast sú nedostatok pracovnej sily a zručností a regulačné a daňové zaťaženie. Postupy udeľovania povolení sú naďalej obzvlášť zaťažujúce vzhľadom na dlhé lehoty na vydanie stavebných a environmentálnych povolení, potrebu vybavovať právne formality osobne na úradoch a na obmedzenú interoperabilitu digitálnych registrov. Napriek výraznému pokroku v digitalizácii verejných služieb je Slovinsko stále pod priemerom EÚ a pretrvávajú určité výzvy pri zabezpečovaní zamerania na používateľa, interoperability a opätovného použitia údajov na všetkých úrovniach verejnej správy. Pretrvávajú regulačné prekážky brániace jednotnému trhu, ktoré ovplyvňujú najmä cezhraničný obchod so službami a niektoré regulované povolania, pričom pokrok pri ich odstraňovaní je obmedzený. Ak by sa v tomto ohľade zvýšil rozsah, miera ambícií a tempo zjednodušovania právnych predpisov a modernizácie administratívy, mohla by sa zlepšiť kvalita a znížiť ceny a zároveň podporiť rast v dlhodobom horizonte.

([14]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/1914 z 18. septembra 2025, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2021/1058 a (EÚ) 2021/1056, pokiaľ ide o osobitné opatrenia na riešenie strategických výziev v rámci strednodobého preskúmania.

([15]) Postoje podnikov ku korupcii v EÚ (*Businesses' attitudes towards corruption in the EU*), krátka správa, správa Eurobarometra (2025).

(24) Verejno-súkromné väzby Slovinska v oblasti výskumu a inovácie, pokiaľ ide o spoločné publikácie, zostávajú mierne nad priemerom EÚ, no krajina má problémy s transformáciu excelentného výskumu na úspešné produkty, kde by sa mohol dosiahnuť ďalší pokrok uľahčením prenosu poznatkov a zabezpečením finančnej podpory pre činnosť v oblasti výskumu a vývoja. Hoci sú výdavky podnikov v Slovinsku na výskum a vývoj na úrovni priemeru EÚ, už tri roky klesajú na 1,5 % HDP, najmä v prípade MSP. Verejné výdavky Slovinska na výskum a vývoj navyše naďalej zaostávajú za priemerom EÚ v roku 2024 (0,64 % oproti 0,72 % HDP), ako aj za národným cieľom (1,25 %). Regionálne inovačné kapacity sa účinne posilňujú, hoci niektoré regióny stále čelia nižším investíciám do výskumu a vývoja a slabším výsledkom v oblasti produktivity, čo obmedzuje konkurencieschopnosť a rast založený na inováciách. Hoci sa realizujú určité pozitívne iniciatívy vrátane strategických projektov financovania a cielenej podpory pre návrhy s vysokým potenciálom, je dôležité účinne využívať alternatívne investičné nástroje, najmä v prípade startupov, aby sa naplno využila inovačná kapacita Slovinska a dosiahla sa jej úplná realizácia. Slovinsko vyvinulo úsilie na zlepšenie riadenia výskumu a inovácií konsolidáciou väčšiny politík v oblasti výskumu a inovácií pod jedno ministerstvo, aktualizáciou zákona o činnostiach v oblasti výskumu, vývoja a inovácií a vytvorením horizontálnych koordinačných mechanizmov na zefektívnenie politických iniciatív, čo bolo súčasťou slovinského plánu obnovy a odolnosti. Hoci sa tieto reformy zrealizovali, ich vplyv ešte nie je hmatateľný a možno bude nutné doplniť do príslušných mechanizmov monitorovaciu zložku, ktorá by umožňovala sledovať pokrok a prípadne mechanizmus posilniť. Okrem toho ešte nie je zavedený systematickejší prístup k prenosu poznatkov, čo môže brániť transformácii vysokokvalitného akademického výskumu na komerčne životaschopné produkty.

(25) Slovinské podniky sa v prevažnej miere opierajú o bankové úvery z dôvodu menej rozvinutého kapitálového trhu v krajine a obmedzenej účasti domácich inštitucionálnych investorov na financovaní inovatívnych spoločností a startupov. Sektory súkromného a rizikového kapitálu sú podstatne menej vyspelé než ich náprotivky v EÚ, pričom ich aktíva v roku 2024 predstavovali len 0,04 %, resp. 0,01 % HDP v porovnaní s priemerom EÚ na úrovni 0,46 %, resp. 0,06 % HDP. Slovinské domácnosti majú navyše tendenciu držať veľkú časť svojich finančných aktív v hotovosti a vo vkladoch, a nie investovať do trhových finančných nástrojov. Sektor dôchodkových fondov má nízku úroveň aktív, ktorá v roku 2024 dosahovala len 7,1 % HDP, čo je tretia najnižšia úroveň v EÚ. Trh nebankového financovania v Slovinsku sa musí rozšíriť a diverzifikovať, aby sa zvýšila dostupnosť rizikového kapitálu a podporili inovačné investície a dlhodobá konkurencieschopnosť. Rozvoju kapitálového financovania a rizikového kapitálu chýba podpora kapitálových investícií zo strany poskytovateľov dôchodkov, ktoré môžu prispieť k zvýšeniu doplnkových dôchodkov a sú dôležité pre rast inovatívnych startupov.

(26) Fosílne palivá, ktorých veľká časť sa dováža, majú v energetickom mixe Slovinska naďalej významný podiel (58 %) a prispievajú k vyšším a nestabilnejším cenám, čo má vplyv na konkurencieschopnosť. Okrem toho muselo Slovinsko využiť štatistický prenos, aby splnilo svoj národný cieľ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov (25 %). Napriek určitému pokroku treba sústrediť ďalšie úsilie na urýchlenie zavádzania obnoviteľných zdrojov energie vo všetkých sektoroch vrátane zavádzania uskladňovania energie a vykonávania opatrení v oblasti energetickej efektívnosti. Hoci sa opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti, najmä obnova budov, naďalej vykonávajú prostredníctvom národného finančného rámca a rôznych finančných prostriedkov EÚ vrátane Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ak Slovinsko vyvinie zvýšené úsilie, pomôže mu to dosiahnuť ciele dlhodobej stratégie v oblasti obnovy, ktorými je zníženie spotreby energie v budovách.

(27) Hlavnú prekážku pre obnoviteľné zdroje energie v Slovinsku naďalej predstavujú postupy udeľovania povolení a administratívne postupy v prípade zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov na úrovni sústavy vrátane veterných turbín. Hoci sa dosiahol pokrok v reforme regulačného rámca, postupy na úrovni životného prostredia a obcí môžu stále trvať aj niekoľko rokov. Slovinsko už viac než desať rokov nezaznamenalo žiadny nárast kapacity veternej energie a v roku 2025 sa v porovnaní s predchádzajúcimi tromi rokmi výrazne spomalilo zavádzanie novej slnečnej fotovoltickej kapacity. Pri zrýchľovaní jej zavádzania by mohlo výrazne pomôcť, ak by sa určili oblasti zrýchlenia výroby energie z obnoviteľných zdrojov, v ktorých by sa účinne zjednodušili a skrátili postupy udeľovania povolení a administratívne postupy. Ak by sa navyše začali budovať kapacity vo forme odbornej prípravy a ďalších zdrojov, ktoré majú miestne orgány k dispozícii, mohlo by to pomôcť ešte viac urýchliť vybavovanie žiadostí, ako aj prekonať odpor na miestnej úrovni. Regióny, v ktorých sa postupne ukončuje využívanie uhlia, zároveň čelia významným výzvam v oblasti spravodlivej transformácie v súvislosti s hospodárskou diverzifikáciou, rekvalifikáciou pracovnej sily a rozvojom infraštruktúry čistej energie.

(28) Obmedzenia v sústave, najmä na úrovni distribúcie, sa začali zmierňovať, čiastočne vďaka vykonávaniu investícií v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Udržanie kontinuálnej integrácie decentralizovaných obnoviteľných zdrojov energie pri súčasnom uspokojení rastúceho dopytu po elektrickej energii v dôsledku elektrifikácie si však bude vyžadovať výrazné zvýšenie investícií do sústav aj do digitalizácie.

(29) Využívanie udržateľnej dopravy stále zaostáva za zvyškom EÚ, pričom závislosť od osobných automobilov je stále veľmi vysoká. Cestná doprava zostáva dominantným zdrojom emisií skleníkových plynov, znečistenia ovzdušia a spotreby energie v tomto odvetví. Všetky tieto hodnoty sú nad priemerom EÚ. Krok vpred sa urobil v rámci mýtneho systému na základe vzdialenosti pre ťažké úžitkové vozidlá. V súčasnosti prebiehajú mnohé veľké investície do železníc a elektronickej mobility v rámci plánu obnovy a odolnosti, Nástroja na prepájanie Európy a programu politiky súdržnosti. Naďalej sa však treba zaoberať udržateľnou ponukou a využívaním osobnej dopravy a pokračovať v investíciách do odolnej železničnej infraštruktúry pozdĺž koridorov TEN-T vrátane cezhraničných úsekov a do prípravy vysokorýchlostných železničných tratí.

(30) Slovinsko je veľmi zraniteľné voči rizikám súvisiacim s klímou, najmä povodniam, vlnám horúčav, suchám a lesným požiarom, a je im často vystavené, pričom tieto riziká sú v regiónoch nerovnomerne rozložené a majú negatívny vplyv na hospodárstvo a spoločnosť krajiny. Napriek rastúcim rizikám má Slovinsko naďalej jednu z najnižších mier poistného krytia proti extrémnym udalostiam súvisiacim s počasím a klímou v EÚ, čo spôsobuje medzery vo finančnej ochrane a poukazuje na potrebu rozšíriť využívanie a zavádzanie mechanizmov poistenia rizika dôsledkov zmeny klímy. V roku 2025 Slovinsko prijalo nový zákon o klíme, ktorým sa výrazne posilnil rámec riadenia adaptácie na zmenu klímy. Slovinsko tiež prijalo nariadenie ([16]), ktorým sa stanovujú pravidlá výstavby, využívania pôdy a iných činností v oblastiach ohrozených povodňami a eróziou. Je to však len začiatok procesu, pričom účinné vykonávanie súvisiacich politík na národnej, regionálnej a miestnej úrovni naďalej zaostáva. Vykonávanie opatrení na ochranu pred povodňami je oneskorené a riešenia blízke prírode sa zatiaľ systematicky nevyužívajú vo všetkých sektoroch. Napriek vynaloženému úsiliu pretrvávajú aj výzvy v oblasti modernizácie vodnej infraštruktúry, obnovy fragmentovaných sladkovodných ekosystémov, znižovania znečistenia vody a riešenia zhoršujúceho sa stavu prírody a ekosystémov v Slovinsku, čo naďalej oslabuje odolnosť krajiny proti zmene klímy, ako aj odolnosť ekosystémov a v oblasti vody.

(31) Pretrvávajúci nedostatok pracovnej sily a nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami v Slovinsku oslabujú investície a konkurencieschopnosť. Približne polovica spoločností hlási nedostatok zamestnancov, pričom miera voľných pracovných miest je nad priemerom EÚ. Tento nedostatok zhoršujú demografické zmeny, pracovné podmienky, nedostatok zručností a nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami, najmä v oblasti vzdelávania, v sektore starostlivosti, v oblasti IKT, stavebníctva a vedeckých a technických povolaní, pri ktorých sú nevyhnutné zručnosti v oblasti vedy, technológie, inžinierstva a matematiky (STEM). Slovinsko čelí výrazným nedostatkom v oblasti digitálnych zručností, pričom 63,9 % podnikov uvádza nedostatok zručností v oblasti IKT a digitálne zručnosti dospelých zaostávajú za priemerom EÚ. Bráni to digitalizácii podnikov, v dôsledku čoho je ohrozený rozvoj ľudského kapitálu. Preto sú nevyhnutné stimuly na zvýšenie digitálnej gramotnosti a kompetencií. Okrem toho z najnovšieho prieskumu OECD PISA o zručnostiach žiakov vyplýva znepokojujúci trend poklesu úrovne základných zručností, pričom v štúdii o počítačovej a informačnej gramotnosti sa poukázalo na nízku digitálnu gramotnosť. Vznikajúci nedostatok zelených zručností ešte viac zaťaží trh práce, pričom sa predpokladá, že 40 % všetkých voľných pracovných miest budú tvoriť zelené pracovné miesta. Slovinsko sa pri odstraňovaní nedostatku pracovnej sily spolieha na zahraničných pracovníkov, ktorí predstavujú 16 % pracovnej sily v krajine, pričom podľa prognóz by ich podiel mal do roku 2030 dosiahnuť 26 %. ([17]) Slovinsko však v porovnaní s ostatnými členskými štátmi EÚ čelí výzvam pri získavaní vysokokvalifikovaných pracovníkov, čo môže byť spôsobené faktormi, ako je úroveň príjmov, nízka digitalizácia a začlenenie na pracovisku ([18]). Prekážkou pri získavaní, nábore a udržaní talentov sú aj naďalej pomalé administratívne postupy v oblasti migrácie pracovnej sily, ťažkosti pri uznávaní kvalifikácií a sociálne začlenenie. Okrem toho bude v záujme prispôsobenia sa štrukturálnym zmenám v spoločnosti nevyhnutné ďalej zosúlaďovať vzdelávací systém s potrebami trhu práce, naplno využívať kvalifikovanú pracovnú silu poskytovaním politických nástrojov na podporu prechodu zo zamestnania do zamestnania, a to aj v prípade starších a nízkokvalifikovaných pracovníkov, a posilňovať integráciu migrujúcich pracovníkov na trhu práce a do spoločnosti.

([16]) Vyhláška o podmienkach a obmedzeniach pre priestorové zásahy a vykonávanie činností v oblastiach ohrozených povodňami a súvisiacou eróziou vnútrozemských vôd a mora.

([17]) Pozri MoLFSAEO, *Analiza razmer na trgu dela in rezultati srednje in dolgoročnih napovedi potreb trga dela do leta 2039*, október 2025.

([18]) Pozri IMAD, *Quality of Life Report – Development Report 2025* (Správa o kvalite života – Správa o vývoji za rok 2025).

(32) Hoci novšie údaje z výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) naznačujú určitý pokrok v rokoch 2022 až 2024, naďalej pretrváva nízka účasť dospelých na odbornej príprave, ktorá je výrazne pod priemerom EÚ (zisťovanie o vzdelávaní dospelých z roku 2022, SI: 26,5 %, EÚ: 39,5 %) a takisto výrazne pod národným cieľom Slovinska do roku 2030 stanoveným na 60 %. Je nevyhnutné rozšíriť celoživotné vzdelávanie a odbornú prípravu na celé dospelé obyvateľstvo vrátane zraniteľných skupín. Podiel dospelých Slovincov aspoň so základnými digitálnymi zručnosťami sa v roku 2025 ďalej znížil na 46,5 % (EÚ: 60,4 %), pričom ide o faktor spomaľujúci digitálnu transformáciu. Slovinsko sa zaviazalo vypracovať národný akčný plán pre zručnosti, jeho príprava je však zatiaľ v počiatočnom štádiu, takže je ešte predčasné hodnotiť jeho potenciálny vplyv.

(33) Aby sa v širšej miere preberala zodpovednosť za úspešné vykonávanie nástrojov financovania Únie, naďalej treba systematicky, zmysluplne a včas zapájať miestne a regionálne orgány, sociálnych partnerov, občiansku spoločnosť a ďalšie relevantné zainteresované strany, a to aj v kontexte európskeho semestra.

(34) V januári 2025 nadobudla v Slovinsku účinnosť reforma miezd vo verejnom sektore, ktorá je súčasťou plánu obnovy a odolnosti a v rámci ktorej sa postupne zvyšujú mzdy vo verejnom sektore vrátane miezd zdravotníckych pracovníkov, pracovníkov v oblasti dlhodobej starostlivosti a učiteľov. Súčasne s reformou miezd sa v októbri 2025 zaviedol nový zimný príspevok a v januári 2026 sa zvýšila zákonom stanovená minimálna mzda o 16 %. Slovinsko v roku 2024 takisto zaviedlo opatrenia na zlepšenie personálnej situácie a pracovných podmienok v zdravotníctve, oblasti dlhodobej a sociálnej starostlivosti, napríklad štipendiá pre povolania v oblasti zdravotníctva a sociálnej práce, ľahšie uznávanie odborných kvalifikácií v prípade zahraničných zdravotníckych pracovníkov a pilotný program stáží pre zdravotné sestry a opatrovateľov (2024 – 2026), ale niektoré z týchto opatrení ešte nie sú plne vykonané. Napriek tomu pretrváva nedostatok pracovnej sily a zručností, pričom približne 80 % zamestnávateľov v týchto odvetviach uvádza, že majú problémy nájsť pracovníkov, čo bráni prístupu k službám zdravotnej a dlhodobej starostlivosti a ich efektívnemu poskytovaniu, a to aj v regiónoch, ktoré sa vyľudňujú. Slovinsko má už teraz nízky podiel pracovníkov v oblasti zdravotníctva a sociálnej starostlivosti na celkovej zamestnanosti v porovnaní s priemerom OECD (7,8 % oproti 10,9 %, údaje za rok 2023) a menší počet zdravotných sestier a lekárov na obyvateľa, než je priemer EÚ ([19]). Pracovné podmienky v zdravotníctve a sektore dlhodobej starostlivosti sú náročné z dôvodu vysokého pracovného zaťaženia súčasného personálu vrátane dlhšieho pracovného času, práce na zmeny a nočnej práce, čo prispieva k vyššej fyzickej a emocionálnej záťaži a častejšej pracovnej neschopnosti ([20]). Bez naliehavých politických opatrení sa očakáva zhoršenie situácie v dôsledku starnutia obyvateľstva, odchodu zamestnancov do dôchodku a odlevu formálnych opatrovateľov do zahraničia alebo do iných povolaní. Na riešenie týchto výziev prijala vláda stratégiu, ktorou sa zriaďuje komplexný rámec na posilnenie, rozvoj a zabezpečenie dlhodobej udržateľnosti pracovnej sily v zdravotníctve. Nedostatok sa prejavuje aj v učiteľskom povolaní, najmä pre nízku prestíž tohto povolania, ako aj z dôvodu administratívnej záťaže.

(35) Vzhľadom na úzke prepojenia medzi ekonomikami členských štátov eurozóny a ich kolektívny príspevok k fungovaniu hospodárskej a menovej únie Rada v roku 2026 odporučila, aby členské štáty eurozóny prijali opatrenia na plnenie odporúčania týkajúceho sa hospodárskej politiky eurozóny na rok 2026, a to aj prostredníctvom svojich plánov obnovy a odolnosti. V prípade Slovinska odporúčanie č. 1 pomáha pri vykonávaní prvého, druhého a tretieho odporúčania týkajúceho sa eurozóny, odporúčanie č. 2 pomáha pri vykonávaní štvrtého odporúčania týkajúceho sa eurozóny, odporúčanie č. 3 pomáha pri vykonávaní siedmeho, ôsmeho a deviateho odporúčania týkajúceho sa eurozóny, odporúčanie č. 4 pomáha pri vykonávaní siedmeho odporúčania týkajúceho sa eurozóny a odporúčanie č. 5 pomáha pri vykonávaní piateho odporúčania týkajúceho sa eurozóny.

([19]) Podľa novej definície zdravotných sestier prijatej Eurostatom (podľa smernice EÚ 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií) sú počty zdravotných sestier výrazne nižšie ako počty pri použití širšej definície, ako sa používa napríklad v štatistikách OECD v oblasti zdravia.

([20]) Podľa slovinského inštitútu zdravotného poistenia bola v roku 2025 priemerná strata pracovných dní na zamestnanca z dôvodu pracovnej neschopnosti 8,6 dňa a miera neprítomnosti v práci bola 6,97 %. Zo záverečnej správy ministerstva zdravotníctva o podpore povolaní v oblasti dlhodobej starostlivosti (2024) vyplýva, že v oblasti dlhodobej starostlivosti 40 % zamestnancov pracuje viac ako 41 hodín týždenne, pričom 10 % pracuje viac ako 46 hodín týždenne.

(36) Vzhľadom na kľúčovú úlohu ľudského kapitálu pri posilňovaní konkurencieschopnosti a strategickej autonómie Únie Rada v roku 2026 odporučila, aby členské štáty prijali opatrenia na urýchlené riešenie štrukturálnych výziev súvisiacich s ľudským kapitálom v oblasti zručností, vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré bránia konkurencieschopnosti. K vykonávaniu odporúčania Rady týkajúceho sa ľudského kapitálu v Únii môžu prispieť aj odporúčania na rok 2026 adresované Slovinsku.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Slovinsko v rokoch 2026 a 2027 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Prijať opatrenia na kontrolu čistých výdavkov tak, aby boli dodržané maximálne miery rastu odporúčané Radou 21. januára 2025 vzhľadom na odchýlku vo vzťahu k odporúčanému stropu čistých výdavkov zaznamenanú do roku 2025 a značnú odchýlku, ktorú Komisia predpokladá na rok 2026, a zároveň využiť flexibilitu podľa národnej únikovej doložky, ktorú aktivovala Rada. Posilniť celkové výdavky na obranu a bezpečnosť a pripravenosť a zároveň zabezpečiť udržateľnosť dlhovej služby a efektívnosť výdavkov, ako aj postupnú úpravu rozpočtu s cieľom udržiavať výdavky na obranu na štrukturálne vyššej úrovni. Zabezpečiť, aby opatrenia prijaté na zmiernenie vplyvu zvýšenia cien energií boli dočasné, zamerané na ochranu zraniteľných domácností alebo na riešenie potrieb energeticky náročných podnikov, aby sa zachovali stimuly na úspory energie a aby sa zabezpečilo, že ich fiškálne náklady budú zlučiteľné so záväzkami vyplývajúcimi z fiškálneho rámca EÚ. Preorientovať daňové príjmy na udržateľnejšie zdroje, ktoré viac podporujú rast. Zlepšiť účinnosť verejných výdavkov, najmä vykonaním preskúmaní výdavkov v najväčších výdavkových oblastiach.

2. Zabezpečiť kontinuitu reforiem a investícií realizovaných v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Udržať dynamiku vykonávania programov politiky súdržnosti, vo vhodných prípadoch na základe prerozdelenia prostriedkov na strategické priority a flexibility, ktoré sa dohodli v kontexte strednodobého preskúmania rámca politiky súdržnosti.

3. Zjednodušiť reguláciu, zlepšiť regulačné nástroje a znížiť administratívne zaťaženie podnikov, a to aj v oblasti niektorých služieb a regulovaných povolaní, ako aj zmierniť prekážky obchodu so službami. Posilniť konkurencieschopnosť podporou podnikateľskej dynamiky a zakladania rýchlo rastúcich spoločností zlepšením podmienok pre kapitálové investície vrátane investícií rizikového kapitálu v prípade inštitucionálnych investorov, ako aj pre investície do výskumu, vývoja a inovácie, pričom sa zohľadnia územné rozdiely vo výskume a vývoji a v produktivite. Urýchliť digitalizáciu verejných služieb, a to aj prostredníctvom lepšej interoperability a opätovného použitia údajov.

4. Urýchliť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie a uskladňovania energie, a to aj zefektívnením a zrýchlením administratívnych postupov a postupov udeľovania povolení. Posilniť infraštruktúru elektrickej sústavy na úrovni distribúcie a zaviesť prvky inteligentnej siete. Okrem toho urýchliť zavádzanie opatrení v oblasti energetickej efektívnosti, najmä v sektore stavebníctva. Podporovať elektrifikáciu a digitalizáciu odvetvia dopravy a zamerať investície na udržateľnú dopravu, najmä na železničnú sieť TEN-T a rozvoj mestskej mobility a osobnej dopravy, pri zohľadnení územných rozdielov. Ďalej posilňovať odolnosť proti zmene klímy, odolnosť ekosystémov a v oblasti vody vykonávaním cielených opatrení v oblasti adaptácie na zmenu klímy, ochrany prírody a environmentálnych opatrení.

5. Riešiť nedostatok pracovnej sily zlepšením poskytovania a získavania zručností a kompetencií vrátane základných zručností žiakov, a to ďalším zosúladením vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce. Zrýchliť postupy udeľovania pracovných povolení a uznávania kvalifikácií v prípade zahraničných pracovníkov vrátane vysokokvalifikovaných pracovníkov. Posilniť celoživotné vzdelávanie, zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu dospelých, a to aj pokiaľ ide o základné digitálne zručnosti. Ďalej zlepšovať pracovné podmienky nesúvisiace so mzdou a atraktívnosť, najmä v oblasti zdravotnej, sociálnej a dlhodobej starostlivosti a výučby.

V Bruseli 10. júla 2026

Za Radu

predseda

S. HARRIS